

2

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΤΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ V 10/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Dev. 1969/14-3-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρους, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Ἦσυχοντο καὶ εἰς αὐτὴν γεωργίαν καὶ εἰς αὐτὴν κτηνοτροφίαν. Σήμερον μόνον εἰς αὐτὴν γεωργίαν.*
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τήν γεωργίαν ; *Ἦσυχοντο καὶ ἀσχολοῦνται...*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὥς ὅτομα ἢ με ὁλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *Ἦσαν ἴσχυα. ἔργαται ὡς ἄετι καὶ με ἡμερομίσθιοι.*

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)... *Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...*

Ἦσαν ἐκ ἀρχαίων περιούτων.

- 3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) *Εἰς χρῆμα.*

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ το ἔθρυσμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἐχρηματιζοῦντο. ἔργαται ἐποχικῶς καὶ ἦσαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες. ἡ ἐλάμβανον ἡμερομίσθια εἰς χρῆμα.*

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Δὲν ἐχρηματιζοῦντο.*

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *καὶ ἐντός τοῦ χωρίου καὶ εἰς χεῖρονιαν κοινῶνται.*

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται καὶ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *οὐκ.*

δ'. 1) Πώς ελιπαινόντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖδος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Τὰ πλεῖστα δὲν ελιπαινόντο. Ἐλάχιστα ελιπαινόντο με ζωϊκὴν κόπρον.

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 1928-1930

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1930 καὶ αἱ μηχαναὶ 1960

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐλήφθη ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ... εἰς μετὰ ἐπισκεπὴν ἐδάφη ἐχού

μετοποιεῖτο τὸ μονόφτερο εἰς δὲ τὰ ὄριφάντια καὶ οἱ ὄροι τύποι. Κατασκευάζοντο

ἐξ οὗ ἐίδων ἐδαφονογῶν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ... ἀπὸ 1950

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἀπὸ 1960

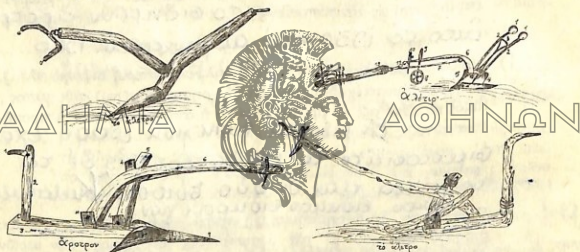
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *οὐδὲ ποτε...*

5) Μηχανή ἀλωνισμού. *ὁνοί 1955...*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. *Τὸ κατεσκευάζον... οὐ...*

Ἰδιοὶ οἱ χωρικοὶ. Τώρα οὐδεὶς κατασκευάζει...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>Χερσὶ λ'</i>	6. <i>Ταβάνι</i>	11.
2.	7. <i>Προπή</i>	12.
3. <i>Ἰσχυροὶ δ'</i>	8. <i>Φτερά</i>	13.
4. <i>Ἐρμα</i>	9. <i>Ἦνι</i>	14.
5. <i>Ὀκάθυ</i>	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο μιᾶς
μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν
εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; σχῆμα ξίφους.

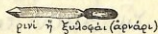
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

ἦτο κατασκευασμένη ἐκ ξύλου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

σκεπάρνι, ξυλοφαί, πριόνι,
πριόνι, ξυλοφαί.....

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο, ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. αρχινῶς βοῶν, μελεῖται
ἰσοῦν, ὑμῖνοι καὶ ὄνοι.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ἐνὶ δύο, δύο, εἰς αὐτῶν. ἐν
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
ἦτο ἀναγκαῖος

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλεις, πιζέυλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

- 12) Ἀπὸ ποῦ γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; ἐκ χειρὸς ἀνθρώπου
μᾶλλον εἰς ὁρισμένους ἀνακτορῶν
 Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζεψίμον) εἰς τὸ ἄροτρον; ἐν
ἐνὶ εἰκόνι καὶ ἐξιδῶν.

.....

.....

.....

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναίκα· 3) ὑπηρετής. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *ἔργον ἐξ ἀνδρὸς καὶ ἀσθενείαν γυναι.*

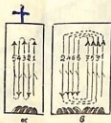
- 7 -

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας κατ'εὐθείαν γραμμὴν.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

οχι.....

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (ἐλ.λ. σπορῆς, ἢ σποριῆς, ντάμιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.) ;

εἰς ἐρηφιές.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ; με αὐλακίαν ἢ με διάφορο εἰσμάχον.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

εἰς ἐρηφιές τὸ ὄργωμα καὶ ἐνδεχόμενον ἄροτρον, λὸγῳ μεγάλῃ ὑψίστει τοῦ ἐδάφους.....

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεις) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

καθέτως.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *καὶ εἰς τὸ ὄργωμα καὶ εἰς τὰ*...

ωορρὰν.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

εἰς ἄλλας ἐκτάσεις ἐν καὶ μόνον ὄργωμα καὶ εἰς ἄλλας δύο.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἐγίνοντο δύο ὄργωματα ἐν τῷ φθινόπωρῳ καὶ ἑκρόν τινι ἔνοιξι.....

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

ἔσσι ἐν ἔτσι.....

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *διὰ τὰ ψυχανθὰ καὶ κηπευτικὰ δύο, διὰ δὲ τὰ δημητριακὰ ἐνίδει ἐν*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ *δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *ἐν νεοβάς*.....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; **Μὲ ἑλλειψοειδῆ.**

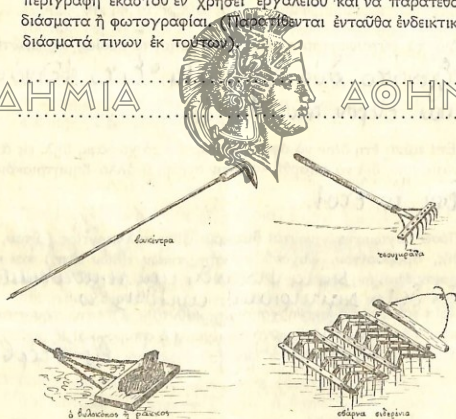
ὠδιυρᾶν ράβδον, ἢ διωοῖς ἔχει τοποθετηθῇ.
Εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); **Ναί.**

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. **Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων.**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

καρμὰς καὶ τσοάνα

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

ἴνουνται καὶ ἀνδρὶ καὶ ἐμνηστῆρι διακριτὰ -
διὸ οὗτοι ἐκλεχθὲν καὶ ἰσοπέδωσιν χαράσσιν

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ καὶ ἐν αὐτῇ χωράφια μὴ διημεριάζον καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ καὶ ἐν αὐτῇ χωράφια μὴ βανόν

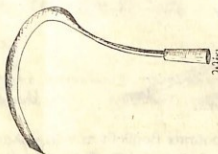
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφύτευοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) μὴ δρεπάνι.....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). κόσες...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

ἦτο κατεσκευασμένη μὴ ἔχει

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) Εἰδίωσι... ἐνδιπρουργοί.....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμῃ) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Ὁχι.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν, μετὰ ὃ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ἀπὸ 90 εἰς 9.40 ε.....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ἀεὶ ἀχύνει.....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; Οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς.....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαι τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) Συνῆθαι ἕτασ-
θεῖναι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους 4 δράγματα καὶ
αἱ κεφαλαι εἰς τὰς χερσὶν εὐρίσκονται πρὸς
τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

5) Πώς λέγονται τὰ ποποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. Χερσὶν.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; ἀνδρῶν καὶ...
γυναικῶν.....

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). ἡμείβοντο με ἡμε-
ρομισθίον εἰς εἶδος μετὰ παροχῆς φα-
γητοῦ καὶ οἶνου καὶ χρύου.....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Αἱ γυναῖκες

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .. Ἐδίδετο.

Ὁ θερισμός ἀρχίξε ὑμέραν Δευτέραν καὶ οὐδὲνατε ἐργαζιωνε ὑμέραν Δευτέραν...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν

διαφορα τραγούδια.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

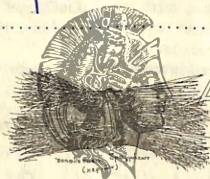
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Ἐάν οἱ σταχυεῖ

εἶχα παραρτῇ... ἐδέναντο ἀμέσως, ἐάν ὄχι... ἐμέναν... αὐτοὶ μερικαὶ ὑμέραι... κορεθ... ξηρανθῶν.....

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὑνενεικωσαν 8 κεφάλια χιαστὶ καὶ
αὐτὰν ἐκχυματίζετο τὸ ψεμάρι. Ἐν συνε-
χείᾳ ἔδενον μὲ σωάρια ἢ μὲ βούρφα...
δύο ψεμάρια καὶ ἐκχυματίζετο ἔνδεμν-
τι. Τέσσαρες δὲ θυμάκια ἀποσπῆσαν
ἐν φορέματι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὀρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;.....

Ἀμείων μὲν τὸ δέσιμον μετεφέρων
εἰς εἰδικὸν τόπον συγκεντρῶσαι.....
καρὴν ἀμειομένην.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....
.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

.....
.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *ἔκαστος δικό.*

*Ἡ καλλιέργεια ἐγένετο ἐν καὶ τῶν δασυφραγίων
Ἡ κοπή διὰ τοῦ κοβῶς ἐξυφάνετο καὶ
ἐν μερικῇ ἡμέρᾳ. Ἐμφανίσθη καὶ
διὰ τοῦ ῥίμου μελετῶν διὰ τοῦ εἰς
θανάτου δυνάμει.*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *κατὰ τὸν καιρὸν καὶ μὲ κοβῶν*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

.....
.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ἔχουσι μωσαϊκὸν ἢ ιωνδαίν, κακόνι, ὄρμα καὶ κανάλι.

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μετῆγοντο εἰς τὸ ἄλωνι.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν (ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως) ;

ἔχουσι ἀράμην. ἔκαστον εἰς τὸ
ἐκαστὸν δεμάτιον καθεύει καὶ τὸ ἐν
ἐκαστῷ ἄλλῳ

- 3) Ὑπάρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι ;

Ὑπάρχε καὶ
οὐδεὶς ἄλλος ἰσχύει ἔχουσι μωσαϊκὸν.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ;

ἐν τῷ χωρίῳ
καὶ εἰς ἀσβεσθὴν διὰ τοῦτο οὐκ εἶναι

5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
 ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
 σίς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἀν. ὡς*
εἰς ὠρισμένην οἰκογένειαν καὶ ἡ χρῆσις του
ἐξελίκεται κατὰ βεράν ὑποτεταμένην...

6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀρχεται ἀπὸ*
15 ἰανίου καὶ λήγει 15 ἰουλίου.....

7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
 λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
 ἐστρωμένον μὲ πλάκες).
 (Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
 διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Χωματα λωνο

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστὸν ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
 ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
 ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
 χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διαμείγματος κόπρου βοῶν
 καὶ ἀχύρων)· *ἐκκαθαρίζομαι ἐν αὐτῷ χορτύνω*
καὶ ἐξουσιάζομαι διὰ βαρύνειν....

9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
 σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Ὁχι.....*

10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
 ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Γύρωθεν τοῦ στυλοῦ καὶ εἰς ἀμείνα 2 μέτρα.
ἀφ' ἑνὸς κενῆ χειρὸς καὶ ἐν εὐκαταστάσει
ἐκείνου τοῦ καδένου. ὡρὴ τοῦ ἔδαφος καὶ κενῆ
τὰ ὅμοια

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

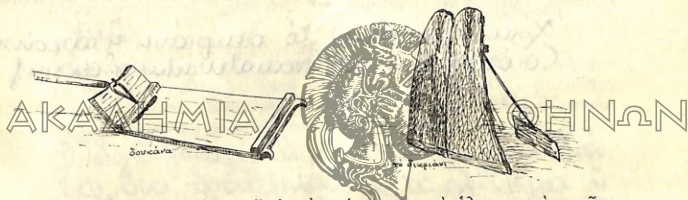
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀγυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοὶ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου, ἑνὶ στυλῷ, ὑψοῦς δύο μέτρα (καλὸς στυλὸς ἀπὸ ξύλου, ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρω», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

εἰς ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τίνος τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Τὸ *Οχρινί* δένειαι
 εἰς θυρεὺς αἱ ἀποσταύωνται. 2ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 3ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 4ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 5ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 6ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 7ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 8ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 9ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 10ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 11ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 12ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 13ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 14ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 15ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 16ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 17ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 18ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 19ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 20ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 21ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 22ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 23ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 24ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 25ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 26ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 27ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 28ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 29ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 30ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 31ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 32ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 33ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 34ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 35ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 36ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 37ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 38ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 39ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 40ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 41ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 42ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 43ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 44ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 45ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 46ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 47ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 48ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 49ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 50ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 51ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 52ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 53ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 54ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 55ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 56ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 57ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 58ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 59ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 60ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 61ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 62ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 63ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 64ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 65ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 66ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 67ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 68ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 69ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 70ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 71ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 72ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 73ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 74ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 75ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 76ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 77ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 78ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 79ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 80ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 81ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 82ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 83ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 84ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 85ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 86ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 87ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 88ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 89ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 90ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 91ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 92ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 93ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 94ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 95ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 96ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 97ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 98ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται. 99ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ ἀποσταύωνται. 100ο. *Εὐ* ἢ *καθεμὶ* αἱ
 ἀποσταύωνται.

γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῦνται καὶ μη-
 χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνια, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὅσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

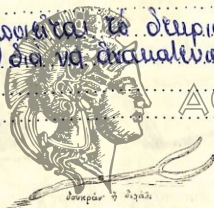
- 8) Ὃπο ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακοπύτταται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ ἀλωνισμός ἀρχίζει ἀπὸ 9-10 πρῶνιν
καὶ ἐξηκὼν. 4-5 διασπυμακύνιν
Οὐδὲν εἰς διακοπύτταται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ
τὴν ἐπομένην.....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῦται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Χρησιμοποιοῦται τὸ δουκράνι ἢ δουκράνι
(εἰ δουκράνι) διὰ τὰ ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; **ναι**

- 14) Ὃτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μήκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ἐν Κρήτῃ εἶχε μήκος 1.5 μ.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *ἑν*.....
.....
.....

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

μάλαμα.....

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσιν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦντες καὶ ἀγωγιάντες) οἱ ὅποιοι εἶχον βοδιά ἢ ἀλογα κατ'ἀνελεύθερον τὸν ἀλωνισμόν.....

*Ὁ ἴδιος ὁ γεωργός ἢ με ἰδικὰ του ζῶα ἐάν
ἔχῃ ὅσα χρειάζονται διὰ τὸ ἀλώνισμα ἢ
ἐν ἐναντίῳ ἀποπώσῃ ἐκμεταλλοποιῶν
καὶ ἄλλ. ζῶα ἕως ἀμελεῖ*.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).
.....
.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;
.....
.....

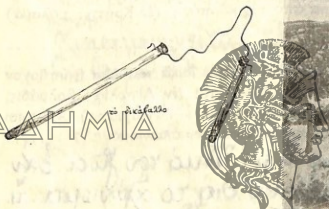
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στεφανιάδης

ξύλο καμυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀμυγδάλου

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχύος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Kala to alonisma den efraoudoun

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Kala to 1955*

Εἰς χιτισμα τοῦ ἐξ ἄλλω ωριστῶν

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *ἔχει λεῖωμα σωρεύει*

καὶ μέλ' ἡ κριση δὲ σου εἶχε βχῆμα κριση δὲ

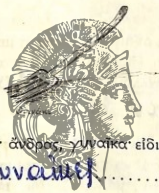
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίστη τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο,.....

Ὁ δεικνυόμενος σωρὸς ἔχει ἐκίμο ἐσόμεναι
ἐκκαρφαίνετο εἰς κιν. κορυβίν. το. παρασχοί.
Αἰχέλου. το. ἐξω. «. καὶ. τοῦ. χρόνου. διωγῶς,
«καλοφάγος».....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τρῦτο... με. το. παρασχοί.
εἰς κιν. ἀρκύν. καὶ. ἐν. εὐεχείῃ. με. το.
ἐλ. χρι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει)· ἀνδρὸς, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
ἀνδρεῖ. καὶ. γυναῖκεῖ.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;
λέγονται. χονερίδια. ἔκ. ταῦτα. εἶναι.
αὐτὰ. ἀλάνισσονται. πάλι. ἔκ. ἔκ. τα.
κόντυλων. (κυκλωῶν). με. ἀλάνισμα.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)* διά ποῖα δημητριακά συν-
ηθίζεται τοῦτο ... *τὸ ἀνέμισμα γίνεται διὰ τῶν*

ἰδίων κούρων καὶ δὲ ἐκεῖ εἴεραν ἀνακαίειν

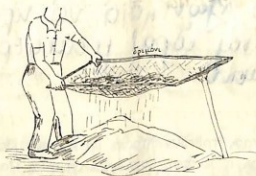
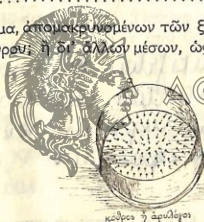
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρά τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Γίνεται μὲ τὸν ἀρνηόχορον

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Σχηματίζεται εἰς σωρόν μὲ τὸ φτυάρι καὶ
χαράσσεται σταυρὸς καὶ ἐμπηγνύεται
εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ φτυάρι.
καὶ παρσέβει.

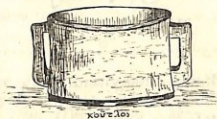
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Ὁ σωρὸς μένει ἐπὶ μίαν νο-

κλα εἰς τὸ ζῶντι διὰ νὰ κρυνῶν καὶ
καὶ ὠρῶναι ὡρὰς μετακίνησεως εἰς
ἀποθήκην.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Πρὸ τοῦ μεγαροῦς εἰδίδετο εἰς τοὺς θεριὰς
τοὺς ὀνύχους εἰς αὐτοῦ διὰ τοῦ ἑρμείου τοῦ
ματὶ ἐν θεριῶν.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

- γ) τὸ γυφτιάτικο
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) ἤτοι ἐν χειρὶ τοῦ μισοῦ χιφ-
τινέουτος ἢ ὀκάδας.....

μίσκοι = 11 ὀκάδες.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας).....

ἀποθηκεύετο εἰς μεγάλα ξύλινα δοχεῖα
μὲ χωρίσματα ἢ ἐλάχιστο ἀμοῦρια.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

Λοιδομυεύετο εἰς ἀκρω-
να

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοῦς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογὴ ἐγίνετο μετὰ τὸ ἀλώνισμα

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται,
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

λαμβάνει χώραν κατὰ 24^η Ἰουνίου
ἐορτῇ Ἁγίου Ἰωάννου (Ριζανῶ)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

κατὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ εἰς γειτονίαν

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανὸς κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

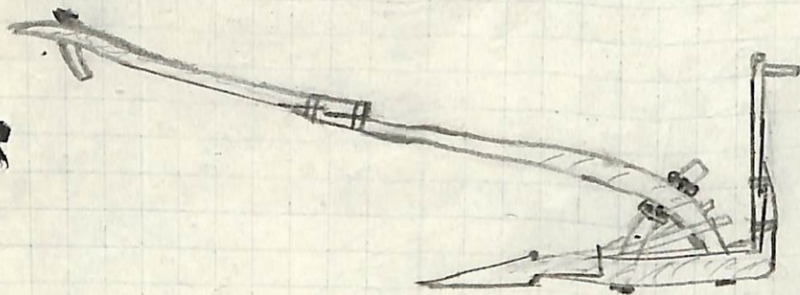

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤ. ΕΚΠ/ΣΕΩΣ
Β' ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ

Εν Πάτραις τῇ 24-3-70

Ἀριθ. Πρωτ. 1027

Π ρ ό ς

Τό Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς
Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
Ἀναγνωστοπούλου 14
Ἀθ ῆ ν α ς (126)

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 55584/28-5-1969 ἐγκ. Δ/γῆς
τοῦ Ἰπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας, ἔχομεν τήν τιμήν νά ἀπο-
στείλωμεν ὑμῖν, συνημμένως, ἀποφασιστικά διὰ γεωργικά ἐργα-
λεῖα καί κατ' ἔθιμον πυρᾶς (α) Βετεῖνων, β) Κεφαλο-
βρύσου, γ) Σουλίου, δ) Κρητικῆς, ε) Ἀλφά, στ) Λεοντίου, ζ)
ἀποφασιστικά τῆς κατ' ἀριθ. 55584/28-5-1969 ἐγκ. Δ/γῆς
τοῦ Ἰπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας, ἔχομεν τήν τιμήν νά ἀπο-
στείλωμεν ὑμῖν, συνημμένως, ἀποφασιστικά διὰ γεωργικά ἐργα-
λεῖα καί κατ' ἔθιμον πυρᾶς (α) Βετεῖνων, β) Κεφαλο-
βρύσου, γ) Σουλίου, δ) Κρητικῆς, ε) Ἀλφά, στ) Λεοντίου, ζ)
καί νά παρακαλέσωμεν διὰ τήν ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀποστολῆς
καί νά παρακαλέσωμεν διὰ τήν ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀποστολῆς.

Ο Ἐπιθεωρητής

ΘΩΜΑΣ ΜΠΕΡΣΙΝΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Βουκουβίστῃ τῇ 14 Μαρτίου 1970.
Πρὸς
τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑθνικῆς Λαογραφίας
ΑΘΗΝΑΣ.

"Ἐχομεν τὴν τιμὴν νὰ πέμψωμεν, συνημμένως,
Ἑρωτοματολόγιον δέοντως συμπληρωμένον.

Μετὰ τιμῆς

Ὁ Διευτὴς τοῦ Ἐργείου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ